

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра обліку і оподаткування

**МІЖДИСЦИПЛІНАРНА
КУРСОВА РОБОТА**

на тему:

«Облік і аналіз операційних доходів і витрат підприємства»

Студентки 5 курсу групи ОПДм- 11
галузі знань 07 «Управління та
адміністрування»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
Мирон Х.М.

(прізвище та ініціали)

Керівник _____

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ оцінка: ECTS _____

Члени комісії _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Тернопіль 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1. Визначення операційних витрат та їх класифікація	5
2. Економічна сутність доходів операційної діяльності	19
3. Облік витрат і доходів операційної діяльності в умовах автоматизованої обробки інформації	26
4. Аналіз доходів і витрат операційної діяльності	31
ВИСНОВКИ	34
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:	36

ВСТУП

Актуальність теми. Характерною особливістю сучасного розвитку економіки України є глобальні економічні перетворення в сфері виробництва на основі ринкових відносин. Ринкові відносини вимагають перегляду системи бухгалтерського обліку і аудиту, одним із центральних елементів яких є облік та аудит доходів, витрат і фінансових результатів. Сучасні умови господарювання вимагають вирішення цілого ряду нерозв'язних облікових питань. Зокрема, це є теоретичні та методологічні аспекти обліку та аудиту доходів, витрат і фінансових результатів.

Ринкова система господарювання, яка формується в Україні, обумовлює зміну форм та методів управління економікою підприємства, вимагає нових підходів до визначення місця і ролі підприємства в розвитку суспільного виробництва. В перехідний період виникають та отримують розвиток принципово нові організаційно-правові форми господарювання, змінюється система економічних відносин з державою, власниками, господарським партнерами, працівниками [3].

Дослідженню проблеми фінансового обліку доходів і витрат присвячено багато праць вітчизняних і зарубіжних учених. Удосконаленню методики формування бухгалтерського фінансового результату багато уваги приділяють Н. Врублевський, А. Герасимович, К. Друрі, Д. Сігел, Д. Шим.

Про актуальність проблематики обліку доходів і витрат свідчить рівень її розгляду в наукових працях. Серед видатних учених світового рівня, які здійснили вагомий внесок у розвиток тематики доходів і витрат в бухгалтерською обліку на різних історичних етапах, слід назвати Л.Флорі, Д.Манчіні, Ф.Ескобара, Ф.Марчі, Д. Чербоні, Ф.Беста, А.Гільбо, Е.Леоте, І.Шера, Г.Сімона, Е.Шмаленбаха, Л.Гомберга, Є.Сіверса, О.Галагана, А.Викова, З.Макарова, Я.В.Соколова. Значний внесок у дослідження проблематики обліку доходів і витрат зробили також українські вчені – О.С.Бородкін, Ф.Ф.Бутинець, А.М.Герасимович, Г.Г.Кірейцев,

М.В.Кужельний, В.Г.Лінник, Л.П.Німчинов, В.В.Сопко, Ю.І.Осадчий, М.Г.Чумаченко та інші [5].

Мета та завдання дослідження. Метою дослідження є узагальнення теоретичних положень, розробка та обґрунтування рекомендацій щодо удосконалення методики обліку та аудиту витрат і доходів від операційної діяльності.

Для досягнення поставленої мети визначено наступні завдання:

- ✓ обґрунтувати сучасну науково-теоретичну концепцію доходів і витрат операційної діяльності;
- ✓ дослідити ступінь взаємозв'язку синтетичного й аналітичного обліку доходів і витрат;
- ✓ узагальнити теоретичні підходи до визначення сутності поняття «витрати» і «доходи» як економічних категорій, особливостей їх ідентифікації як об'єктів бухгалтерського обліку;
- ✓ розглянути існуючі проблеми класифікації витрат і доходів від операційної діяльності;

Об'єктом дослідження обрано приватне акціонерне товариство «Укртелеком».

Предметом дослідження є організаційні параметри обліку доходів і витрат операційної діяльності на даному підприємстві.

1. Визначення операційних витрат та їх класифікація.

Витрати є найважливішим якісним показником, що відображає результати господарської діяльності підприємства, та інструментом оцінки техніко-економічного рівня виробництва і праці, ефективності управління тощо. Виступаючи початковою базою ціноутворення, витрати впливають на дохід, рівень рентабельності підприємства, а також на формування загальнодержавного бюджету.

Порядок відображення витрат у фінансовому обліку регламентується такими нормативними документами:

- ✓ НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»;
- ✓ П(С)БО 16 «Витрати»;
- ✓ П(С)БО 18 «Будівельні контракти»;
- ✓ П(С)БО 31 «Фінансові витрати»;
- ✓ Інструкцією про застосування «Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» № 291.

Методологічні засади формування інформації про витрати підприємств усіх форм власності (крім банків і бюджетних установ) та її розкриття у фінансовій звітності визначає П(С)БО 16 «Витрати» [10].

Витрати – це зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками). Причини зменшення активів та збільшення зобов'язань, що призводять до виникнення витрат відображено у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1. Виникнення витрат

Причини зменшення активів, що призводять до виникнення витрат	Причини збільшення зобов'язань, що призводять до виникнення витрат
1. Використання активів	1. Нарахування заробітної плати працівникам підприємства
2. Продаж (обмін) активів (крім іноземної валюти)	2. Проведення відрахувань на соціальне страхування
3. Безкоштовна передача активів іншим юридичним чи фізичним особам	3. Виникнення заборгованості перед постачальниками за одержану електроенергію
4. Втрата активів внаслідок нестач, стихійного лиха і т.д.	4. Виникнення заборгованості перед підрядниками та іншими кредиторами за виконані роботи та послуги
5. Зменшення вартості активів у результаті уцінки, зменшення корисності.	5. Виникнення заборгованості перед бюджетом за податком на прибуток
6. Списання внаслідок невідповідності встановленим умовам визнання активу	6. Інші причини
7. Інші причини	

Основними критеріями відображення витрат і визнання їх витратами певного періоду (витратами діяльності) є:

- ✓ зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу шляхом його вилучення або розподілу власниками);
- ✓ можливість їх достовірної оцінки;
- ✓ визнання їх одночасно з визнанням доходу, для одержання якого вони здійснені.

Витрати, які неможливо прямо пов'язати із доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, у якому вони були здійснені.

Інші витрати операційної діяльності є витратами періоду. Вони не включаються в собівартість продукції (робіт, послуг), а безпосередньо зменшують фінансовий результат від названої діяльності.

До витрат операційної діяльності торговельного підприємства відносяться собівартість реалізованих товарів і готової продукції, адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати.

До таких витрат належать:

- ✓ втрати від знецінення запасів;
- ✓ втрати від нестачі і втрати від псування цінностей;
- ✓ визнані штрафи, пеня, неустойка;
- ✓ сума безнадійної дебіторської заборгованості та відрахування до резерву сумнівних боргів;
- ✓ витрати на утримання об'єктів соціальної сфери;
- ✓ витрати на утримання приміщень, що надаються безоплатно професійним спілкам, підприємствам громадського харчування, що обслуговують працівників підприємства або використовуються підприємством самостійно на зазначені цілі, у т. ч. нарахування амортизації, витрати на проведення поточного ремонту, освітлення, опалення, водопостачання, каналізацію, електропостачання тощо, а також на паливо для приготування їжі;
- ✓ витрати на дослідження та розробки відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»;
- ✓ собівартість реалізованої іноземної валюти, яка для цілей бухгалтерського обліку є еквівалентом грошової одиниці України за курсом Національного банку України на дату продажу іноземної валюти, плюс витрати, пов'язані з продажем іноземної валюти;
- ✓ витрати на купівлю та продаж іноземної валюти, зокрема від'ємна різниця між ціною купівлі-продажу іноземної валюти та її балансовою вартістю;

- ✓ втрати від операційної курсової різниці (тобто від зміни курсу валюти за операціями, активами і зобов'язаннями, пов'язаними з операційною діяльністю підприємства);
- ✓ витрати, пов'язані з наданням фінансової допомоги медичним, дитячим, громадським організаціям тощо;
- ✓ інші витрати, що виникають у процесі операційної діяльності підприємства.

Класифікацію операційних витрат здійснюють за двома основними ознаками:

- ✓ за економічним характером витрат (економічними елементами);
- ✓ за порядком віднесення на собівартість продукції (товарів, робіт, послуг).

При класифікації за порядком віднесення на собівартість всі операційні витрати підприємства розподіляються на:

- ✓ собівартість продукції (до їх складу включають виробничі витрати, як прямі, так і непрямі, пов'язані з обслуговуванням і управлінням виробництвом);
- ✓ витрати, які не включають до собівартості продукції, а саме:
 - ❖ адміністративні витрати;
 - ❖ витрати на збут;
 - ❖ інші операційні витрати.

Витрати відображають за певними об'єктами. **Об'єкт витрат** – продукція, роботи, послуги або вид діяльності підприємства, які потребують визначення пов'язаних з їх виробництвом (виконанням) витрат. На вибір об'єктів обліку витрат впливають особливості технологічного процесу, технічні параметри продукції, тип виробництва і т. і [17].

Вітчизняна методика обліку витрат і доходів націлена на максимально точне визначення результатів поточної діяльності і не достатньо надає уваги приросту вартості активів (капіталізації витрат). Величина основного капіталу є важливим показником, який характеризує фінансовий стан підприємства, що особливо актуально в умовах економічної кризи. Тому необхідно фінансовий облік орієнтувати на зменшення поточних витрат і збільшення їх капіталізації.

Інформацію про витрати підприємства за звітний період відображають у формі фінансової звітності «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)». Важливим етапом обліку витрат є їх групування за певними класифікаційними ознаками, які наведені у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2. Класифікація витрат у фінансовому обліку

№ п/п	Класифікаційні ознаки	Види витрат
1	Види діяльності	1.Витрати операційної діяльності (основної та іншої операційної) 2.Витрати інших видів діяльності
2	Елементи витрат операційної діяльності	1.Матеріальні затрати (МЗ) 2.Витрати на оплату праці (ВОП) 3.Відрахування на соціальні заходи (ВСЗ) 4.Амортизація (А) 5.Інші операційні витрати (ІОВ)
3	Місця виникнення витрат в основній діяльності	1.Виробництва (цехи) 2. Бригади 3. Виробничі лінії 4. Робочі місця
4	Статті калькуляції	Підприємство визначає самостійно
5	Спосіб включення у собівартість продукції (робіт, послуг)	Прямі та непрямі витрати
6	Відношення до обсягу діяльності	Змінні та постійні витрати
7	Відношення до собівартості продукції (робіт, послуг)	1.Витрати, які включаються до собівартості продукції (робіт, послуг) 2. Витрати періоду
8	Календарні періоди	1.Витрати поточного періоду 2. Витрати майбутніх періодів

Наведена класифікація витрат необхідна для правильного визначення фінансових результатів підприємства за звітний період. Для посилення контролю за формуванням витрат підприємств можуть використовувати також інші ознаки їх групування. Найважливішими ознаками класифікації витрат у фінансовому обліку є їх поділ за видами діяльності (операцій), періодами визнання, економічними елементами [9].

Витрати кожного виду діяльності – це сукупність витрат на здійснення певних операцій. Склад економічних витрат наведено у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3.

№ з/п	Найменування економічного елемента	Склад витрат, що включають до економічного елемента
1	Матеріальні затрати	вартість витрачених сировини й основних матеріалів, купівельних напівфабрикатів та комплектуючих виробів, палива й енергії, будівельних матеріалів, запасних частин, тари й тарних матеріалів, допоміжних та інших матеріалів
2	Витрати на оплату праці	заробітна плата за тарифами і розцінками, премії та заохочення, матеріальна допомога, оплата відпусток та іншого невідпрацьованого часу, компенсаційні виплати, інші витрати на оплату праці.
3	Відрахування на соціальні заходи	нарахування єдиного соціального внеску на основну та додаткову заробітну плату, інші заохочувальні та компенсаційні виплати.
4	Амортизація	амортизація основних засобів, інших необоротних активів та нематеріальних активів
5	Інші операційні витрати	інші витрати операційної діяльності, які не увійшли до вищеназваних елементів, зокрема витрати на відрядження, на послуги зв'язку, плата за розрахунково – касове обслуговування, податки і збори та інші платежі.

Для обліку витрат призначені рахунки бухгалтерського обліку класу **8 «Витрати за елементами»** (рахунки 80-85) та рахунки класу **9 «Витрати діяльності»** (рахунки 90–98). Ці рахунки є активними, за їх дебетом відображається формування (збільшення) витрат, за кредитом – списання (зменшення) витрат.

Рахунки класу 8 є транзитними. За дебетом цих рахунків відображають виникнення витрат за їх видами, за кредитом – списання витрат за місцями виникнення, видами діяльності.

Рахунки 80–84 призначені для обліку витрат операційної діяльності. Рахунок 85 «Інші затрати» застосовують для узагальнення інформації про витрати, пов'язані з інвестиційною та фінансовою діяльністю, а також про інші витрати діяльності підприємства. Цей рахунок ведуть підприємства й організації, які не застосовують рахунки класу 9.

На рахунках класу 9 узагальнюють інформацію про витрати звітного періоду за видами діяльності. У кінці звітного періоду (місяця, кварталу) витрати з цих рахунків списуються на рахунок 79 «Фінансові результати». Відповідно до інструкції № 291 рахунки класу 9 «Витрати діяльності» ведуться усіма підприємствами, крім суб'єктів малого підприємництва, а також інших організацій, діяльність яких не спрямована на ведення комерційної діяльності з відкриттям за власним рішенням рахунків класу 8 «Витрати за елементами».

Малі підприємства та інші організації, діяльність яких не спрямована на ведення комерційної діяльності, можуть вести бухгалтерський облік витрат із використанням рахунків тільки класу 8 «Витрати за елементами» або у загальному порядку (з використанням рахунків класу 9 «Витрати діяльності»).

Таким чином, облік витрат у системі рахунків бухгалтерського обліку може здійснюватися за такими варіантами:

- ✓ з використанням рахунків класів 8 і 9;
- ✓ з використанням рахунків тільки класу 9;
- ✓ з використанням рахунків тільки класу 8.

За відношенням до обсягу діяльності (продукції, робіт, послуг) витрати поділяють на змінні та постійні (умовно-постійні).

Змінні витрати змінюються зі зміною обсягу діяльності – витрати матеріалів, заробітна плата робітників, що виготовляють продукцію, інші прямі витрати.

Постійні (умовно-постійні) витрати залишаються незмінними (або майже незмінними) при зміні обсягу діяльності – витрати на управління виробництвом та інші загальновиробничі витрати.

За способом включення до собівартості продукції витрати виробництва поділяються на прямі та непрямі.

Прямі витрати безпосередньо пов'язані із виробництвом певних видів продукції (робіт, послуг) та включають їх до собівартості окремих видів продукції на підставі первинних документів (витрати матеріалів, заробітна плата виробничих робітників, інші прямі витрати).

Непрямі витрати пов'язані з виробництвом в цілому (витрати на обслуговування й управління виробництвом). До собівартості окремих видів продукції їх включають шляхом розподілу пропорційно до встановленої бази.

За відношенням до собівартості продукції (робіт, послуг):

- ✓ витрати, включаються у собівартість продукції (робіт, послуг). Це витрати, пов'язані із виробництвом продукції, виконанням робіт, послуг (виробнича собівартість продукції, робіт, послуг). Вони

визнаються витратами того звітного періоду, у якому реалізована продукція (роботи, послуги);

- ✓ витрати періоду, які не включаються у собівартість продукції, а списуються на фінансові результати у тому періоді, у якому вони здійснені (адміністративні витрати, витрати на збут, інші витрати операційної діяльності, фінансові витрати, втрати від участі у капіталі, інші витрати).

Витрати у період їх визнання списуються на фінансовий результат.

До адміністративних витрат відносяться такі загальногосподарські витрати, спрямовані на обслуговування та управління підприємством:

- ✓ загальні корпоративні витрати (організаційні витрати, витрати на проведення річних зборів, представницькі витрати тощо);
- ✓ витрати на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу;
- ✓ витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання (операційна оренда, страхування майна, амортизація, ремонт, опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення, охорона);
- ✓ винагороди за професійні послуги (юридичні, аудиторські, з оцінки майна тощо);
- ✓ витрати на зв'язок (поштові, телеграфні, телефонні, телекс, факс тощо);
- ✓ амортизація нематеріальних активів загальногосподарського використання;
- ✓ витрати на врегулювання спорів у судових органах;
- ✓ податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі (крім податків, зборів та обов'язкових платежів, що включаються до виробничої собівартості продукції (робіт, послуг));
- ✓ плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків, а також витрати, пов'язані з купівлею-продажем валюти;

- ✓ інші витрати загальногосподарського призначення.

Для обліку адміністративних витрат Планом рахунків передбачений рахунок **92 «Адміністративні витрати»**. Це активний рахунок, за дебетом якого формують витрати протягом місяця з різних джерел, а за кредитом проводять їх списання на фінансовий результат, тобто на їх суму зменшують прибуток підприємства.

Для обліку цих витрат рекомендують використовувати Журнал № 5, а за журнально-ордерної форми їх доцільно обліковувати в окремому розділі Журналу-ордера № 10. При автоматизованій формі обліку аналітичний і синтетичний облік адміністративних витрат ведеться у відповідних електронних реєстрах.

До витрат на збут належать:

- ✓ витрати на пакувальні матеріали;
- ✓ витрати на ремонт тари;
- ✓ витрати на рекламу і дослідження ринку;
- ✓ витрати на передпродажну підготовку товарів;
- ✓ витрати на відрядження працівників, зайнятих збутом
- ✓ витрати на утримання основних засобів та інших необоротних активів, пов'язаних зі збутом (оперативна оренда, страхування майна, амортизація, ремонт тощо);
- ✓ витрати на гарантійний ремонт і гарантійне обслуговування;
- ✓ витрати на транспортування і страхування готової продукції та інші послуги, пов'язані з транспортуванням відповідно до умов договору постачання;
- ✓ інші витрати, пов'язані із збутом продукції (товарів, послуг).

Для обліку витрат на збут Планом рахунків передбачений рахунок **93 «Витрати на збут»**. Це активний рахунок. За дебетом формуються витрати

протягом місяця з різних джерел, а з кредиту проводиться їх списання на зменшення фінансового результату підприємства.

Для обліку цих витрат рекомендують використовувати Журнал № 5, а за журнально-ордерної форми їх доцільно обліковувати в окремому розділі Журналу-ордера № 10. При автоматизованій формі обліку аналітичний і синтетичний облік витрат на збут ведуть у відповідних електронних реєстрах.

До інших витрат операційної діяльності належать:

- ✓ витрати на дослідження і розробки;
- ✓ собівартість реалізованої іноземної валюти;
- ✓ собівартість реалізованих виробничих запасів (складається з їх облікової вартості та витрат на їх реалізацію);
- ✓ суми безнадійної дебіторської заборгованості та відрахування в резерви сумнівних боргів;
- ✓ втрати від операційної курсової різниці (тобто від зміни курсу валюти за операціями, активами і зобов'язаннями, що пов'язані з операційною діяльністю підприємства);
- ✓ втрати від знецінення запасів;
- ✓ нестачі й втрати від псування цінностей;
- ✓ визнані штрафи, пеня, неустойка;
- ✓ витрати на утримання об'єктів соціально-культурного призначення;
- ✓ інші витрати операційної діяльності.

Облік інших витрат операційної діяльності здійснюють на активному рахунку **94 «Інші витрати операційної діяльності»**, до якого Інструкцією № 291 передбачені такі субрахунки:

- ✓ 94.0 «Витрати від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю»;
- ✓ 94.1 «Витрати на дослідження і розробки»;

- ✓ 94.2 «Витрати на купівлю-продаж іноземної валюти»;
- ✓ 94.3 «Собівартість реалізованих виробничих запасів»;
- ✓ 94.4 «Сумнівні та безнадійні борги»;
- ✓ 94.5 «Втрати від операційної курсової різниці»;
- ✓ 94.6 «Втрати від знецінення запасів»;
- ✓ 94.7 «Нестачі і втрати від псування цінностей»;
- ✓ 94.8 «Визнані штрафи, пеня, неустойка»;
- ✓ 94.9 «Інші витрати операційної діяльності».

За дебетом цього рахунка відображають збільшення таких витрат, а за кредитом – їх списання на фінансовий результат від операційної діяльності.

Аналітичний і синтетичний облік за рахунком 94 ведуть в Журналах № 5, № 5А і в допоміжних відомостях до них або у відповідних електронних регістрах за автоматизованої форми обліку.

Фінансові витрати узагальнюють на рахунку **95 «Фінансові витрати»**, відповідно до субрахунків, які передбачені Інструкцією № 291.

Сума фінансових витрат, що підлягає у звітному періоді включенню до собівартості кваліфікаційного активу, не може перевищувати загальної суми фінансових витрат цього звітного періоду.

Синтетичний облік за рахунком 95 здійснюють в Журналах № 5, 5А, а аналітичний – в допоміжних відомостях до цих журналів чи у відповідних електронних регістрах.

До витрат періоду іншої звичайної діяльності відповідно до вимог національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку та Інструкції № 291 належать також втрати від участі в капіталі. Останні узагальнюють на рахунку **96 «Втрати від участі в капіталі»**. Облік на цьому рахунку ведуть в розрізі таких субрахунків:

- ✓ 96.1 «Втрати від інвестицій в асоційовані підприємства»;
- ✓ 96.2 «Втрати від спільної діяльності»;
- ✓ 96.3 «Втрати від інвестицій в дочірні підприємства».

За дебетом цих субрахунків відображають вищезазначені втрати, а за кредитом – їх списання на зменшення фінансового результату.

Синтетичний облік за рахунком 96 здійснюють в Журналах № 5, 5А, а аналітичний – в допоміжних відомостях до цих журналів чи у відповідних електронних реєстрах.

До витрат періоду іншої звичайної діяльності, крім витрат фінансової діяльності відносяться також витрати інвестиційної діяльності. Для обліку таких витрат використовують рахунок **97 «Інші витрати»**. Облік на цьому рахунку ведуть відповідно до Інструкції № 291 у розрізі таких субрахунків:

- ✓ 97.1 «Собівартість реалізованих фінансових інвестицій»;
- ✓ 97.2 «Втрати від зменшення корисності активів»;
- ✓ 97.4 «Втрати від неопераційних курсових різниць»;
- ✓ 97.5 «Уцінка необоротних активів і фінансових інвестицій»;
- ✓ 97.6 «Списання необоротних активів»;
- ✓ 97.7 «Інші витрати діяльності».

За дебетом названих субрахунків відображають виникнення вищеназаних витрат, а за кредитом – їх списання на фінансові результати від іншої діяльності.

Синтетичний облік за рахунком 97 ведуть в Журналах № 5, 5А, а аналітичний облік може здійснюватися як у цих журналах, так і в допоміжних відомостях до них, або у відповідних електронних реєстрах за автоматизованої форми обліку

Специфічним видом витрат діяльності є податки підприємства, зокрема податок на прибуток. Його обліковують на рахунку **98 «Податок на**

прибуток». У дебеті відображають нараховану за даними бухгалтерського обліку суму податку на прибуток, у кредиті – його списання на фінансові результати.

Синтетичний облік за рахунком 98 ведуть в Журналах № 5, № 5А або у відповідних електронних реєстрах за автоматизованої форми обліку.

Витрати, які виникають у звітному періоді, можуть бути витратами даного звітного періоду або витратами майбутніх періодів.

Витрати майбутніх періодів – це витрати, які понесені у звітному періоді, але відносяться до наступних облікових періодів. Вони представляють собою інші активи і відображаються у другому розділі активу Балансу (Звіту про фінансовий стан) [14].

2. Економічна сутність доходів операційної діяльності.

Дохід є виручкою підприємства від реалізації продукції, робіт та послуг.

Облік доходів вітчизняні підприємства здійснюють відповідно до П(С)БО 15 «Дохід», який визначає доходи як збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (крім зростання капіталу за рахунок внесків власників).

Отримання доходу свідчить про те, що продукція підприємства знайшла свого споживача, вона відповідає вимогам та попиту ринку за ціною та якістю.

Отримання доходу створює основу для самофінансування підприємства за умови, що його розмір достатній для покриття витрат підприємства з виробництва та реалізації продукції, виконання зобов'язань перед бюджетом та утворення чистого прибутку [13].

Дохідність підприємства є одним з найголовніших показників його фінансового стану.

Доходи - це джерело розвитку його діяльності, що забезпечує:

- ✓ фінансування усіх поточних витрат, що пов'язані зі здійсненням господарської діяльності;
- ✓ виплату усіх необхідних податкових платежів;
- ✓ формування прибутку як джерела розширення діяльності.

Однак, в економічній літературі й досі немає єдиної думки щодо трактування сутності доходу. Визначення поняття “дохід” в нормативних джерелах та в працях відомих вчених подано в табл. 2.1.

Таблиця 2.1. Визначення терміну «дохід» в нормативних джерелах.

№ з/п	Джерело	Визначення доходу
1	МСФЗ 18 «Дохід»[13]	<i>Дохід</i> – це валове надходження економічних вигод протягом періоду, що виникає у ході звичайної діяльності суб'єкта господарювання, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження, а не в результаті внесків учасників капіталу.
2	А. Загородній, Г.Вознюк [8]	<i>Дохід</i> – це: <ul style="list-style-type: none"> ✓ різниця між виручкою від реалізації продукції, робіт чи послуг і вартістю матеріальних витрат на виробництво та збут цієї продукції; ✓ гроші або матеріальні цінності, отримані від виробничої, комерційної, посередницької чи іншої діяльності (виручка).
3	Т.О.Примак [8]	<i>Дохід</i> – це виторг підприємства від реалізації продукції, послуг та виконання робіт без урахування податку на додану вартість та акцизного збору.

Розрізняються доходи від реалізації продукції (робіт, послуг) та позареалізаційні.

Доходи від реалізації – це фінансові надходження (валова виручка) від реалізації продукції, робіт і послуг споживачам та замовникам.

До позареалізаційних доходів належать:

- ✓ курсові різниці за валютними рахунками та операціями в іноземній валюті;
- ✓ дивіденди за акціями, облігаціями та іншими цінними паперами, що належать підприємству;
- ✓ доходи, одержані від дольової участі у спільних підприємствах, від здачі майна в оренду;
- ✓ різного роду економічні санкції – штрафи, пені, неустойки;

- ✓ інші доходи (витрати) від операцій, безпосередньо не пов'язаних з виробництвом продукції (робіт, послуг) та її реалізацією, що збільшують або зменшують розмір прибутку.

Доходи від звичайної діяльності підприємства класифікують в бухгалтерському обліку за такими групами:

- ✓ Доходи (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).
- ✓ Інші операційні доходи.
- ✓ Доходи від участі в капіталі.
- ✓ Фінансові доходи.
- ✓ Інші доходи.

Доходами не визнають:

- ✓ суми ПДВ, акцизів, інших податків і обов'язкових платежів, що підлягають перерахуванню до бюджету та позабюджетних фондів;
- ✓ суми попередньої оплати продукції (товарів, робіт, послуг);\
- ✓ суми авансу в рахунок оплати продукції (товарів, робіт, послуг);
- ✓ суми завдатку під заставу або в погашення позики, якщо це передбачено відповідним договором.

Дохід від реалізації продукції (товарів, інших активів) продукції визнають у разі наявності таких умов, які наведені у таблиці 2.2.

Дохід не може бути визнаний, якщо витрати не підлягають достовірній оцінці. Будь-який аванс, вже отриманий за продаж продукції чи товарів, визнається як зобов'язання.

До доходів іншої операційної діяльності включають всі доходи від операційної діяльності, крім доходів від реалізації продукції товарів, робіт, послуг, відображених на рахунку 70 «Дохід від реалізації».

Для обліку таких доходів передбачений рахунок 71 «Інший операційних дохід». За **кредитом** рахунку відображають суму визнаних

доходів, а за **дебетом** – суми непрямих податків у складі цих доходів та списання чистого доходу на субрахунок 79.1 «Результат основної діяльності». Рахунок 71 «Інший операційних дохід», відповідно до Інструкції про застосування Плану рахунків №291, містить такі субрахунки:

- ✓ 71.0 «Дохід від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю»;
- ✓ 71.1 «Дохід від купівлі-продажу іноземної валюти»;
- ✓ 71.2 «Дохід від реалізації інших оборотних активів»;
- ✓ 71.3 «Дохід від операційної оренди активів»;
- ✓ 71.4 «Дохід від операційної курсової різниці»;
- ✓ 71.5 «Одержані штрафи, пені, неустойки»;
- ✓ 71.6 «Відшкодування раніше списаних активів»;
- ✓ 71.7 «Дохід від списання кредиторської заборгованості»;
- ✓ 71.8 «Дохід від безоплатно одержаних оборотних активів»;
- ✓ 71.9 «Інші доходи від операційної діяльності».

На субрахунку **71.0 «Дохід від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю»** узагальнюють, зокрема, інформацію про дохід від первісного визнання сільськогосподарської продукції та біологічних активів, від зміни справедливої вартості біологічних активів, який визначений відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи».

На субрахунку **71.1 «Дохід від купівлі-продажу іноземної валюти»** узагальнюють інформацію про доходи від реалізації іноземної валюти.

Суму доходу, одержаного від реалізації іноземної валюти, відображають записом: Дт 33.4 Кт 71.1

На субрахунку **71.2 «Дохід від реалізації інших оборотних активів»** узагальнюють інформацію про доходи від реалізації оборотних активів

(виробничих запасів, малоцінних та швидкозношуваних предметів тощо), а також необоротних активів та груп вибуття, утримуваних для продажу.

На субрахунку **71.3 «Дохід від операційної оренди активів»** узагальнюють інформацію про доходи від оренди майна (крім фінансової), якщо ця діяльність не є предметом (метою) створення підприємства.

На субрахунку **71.4 «Дохід від операційної курсової різниці»** узагальнюють інформацію про доходи від курсових різниць за активами й зобов'язаннями підприємства, пов'язаними з операційною діяльністю підприємства.

Дохід від операційної курсової різниці може виникати на рахунках активів при збільшення курсу валюти.

У бухгалтерському обліку нарахування курсової різниці відображають так: Дт 30.2, 31.2, 36.2, 37 – Кт 71.4

На рахунках зобов'язань дохід від операційної курсової різниці виникає в результаті зменшення курсу валюти.

У бухгалтерському обліку на нарахування такої курсової різниці можливі бухгалтерські проводки: Дт 50.2, 60.2, 63.2, 68 – Кт 71.4.

На субрахунку **71.5 «Одержані штрафи, пені, неустойки»** узагальнюють інформацію про штрафи, пені, неустойки та інші санкції за порушення господарських договорів, які визнані боржником або щодо яких одержані рішення суду, арбітражного суду про їх стягнення, а також про суми з відшкодування зазнаних збитків.

На суму одержаних штрафів, пені, неустойки можливі такі бухгалтерські проводки: Дт 31.1, 36, 37.4, 37.7 – Кт 71.5

На субрахунку **71.6 «Відшкодування раніше списаних активів»** узагальнюють інформацію про суми відшкодування підприємству вартості раніше списаних оборотних активів: *Дт 10, 12, 20, 30, 37 – Кт 71.6.*

На субрахунку **71.7 «Дохід від списання кредиторської заборгованості»** узагальнюють інформацію про доходи від списання кредиторської заборгованості, що виникла в ході операційного циклу, після закінчення строку позовної давності: *Дт 63.1 – Кт 71.7.*

На субрахунку **71.8 «Дохід від безоплатно одержаних оборотних активів»** узагальнюють інформацію про доходи від безоплатно одержаних оборотних активів (окрім фінансових інвестицій) і доходи від цільового фінансування, пов'язаного з операційною діяльністю.

Прийняті на склад, передані підприємству безкоштовно, запаси відображають записом: *Дт 20, 21, 22, 28 – Кт 71.8.*

На суми отриманих грантів, пов'язаних з операційною діяльністю, умови надання яких виконано, в обліку складають запис : *Дт 48 – Кт 71.8.*

На субрахунку **71.9 «Інші доходи від операційної діяльності»** узагальнюють інформацію про інші доходи від операційної діяльності, які не знайшли відображення на інших субрахунках рахунку **71 «Інший операційний дохід»**, зокрема про доходи від операцій з тарою, від інвентаризації, від діяльності житлово-комунальних і обслуговуючих господарств, дитячих дошкільних закладів, будинків відпочинку, санаторіїв та інших закладів оздоровчого та культурного призначення підприємства тощо.

Оприбутковані лишки грошових коштів, товарно-матеріальних цінностей, виявлені під час проведення інвентаризації, відображають записом:

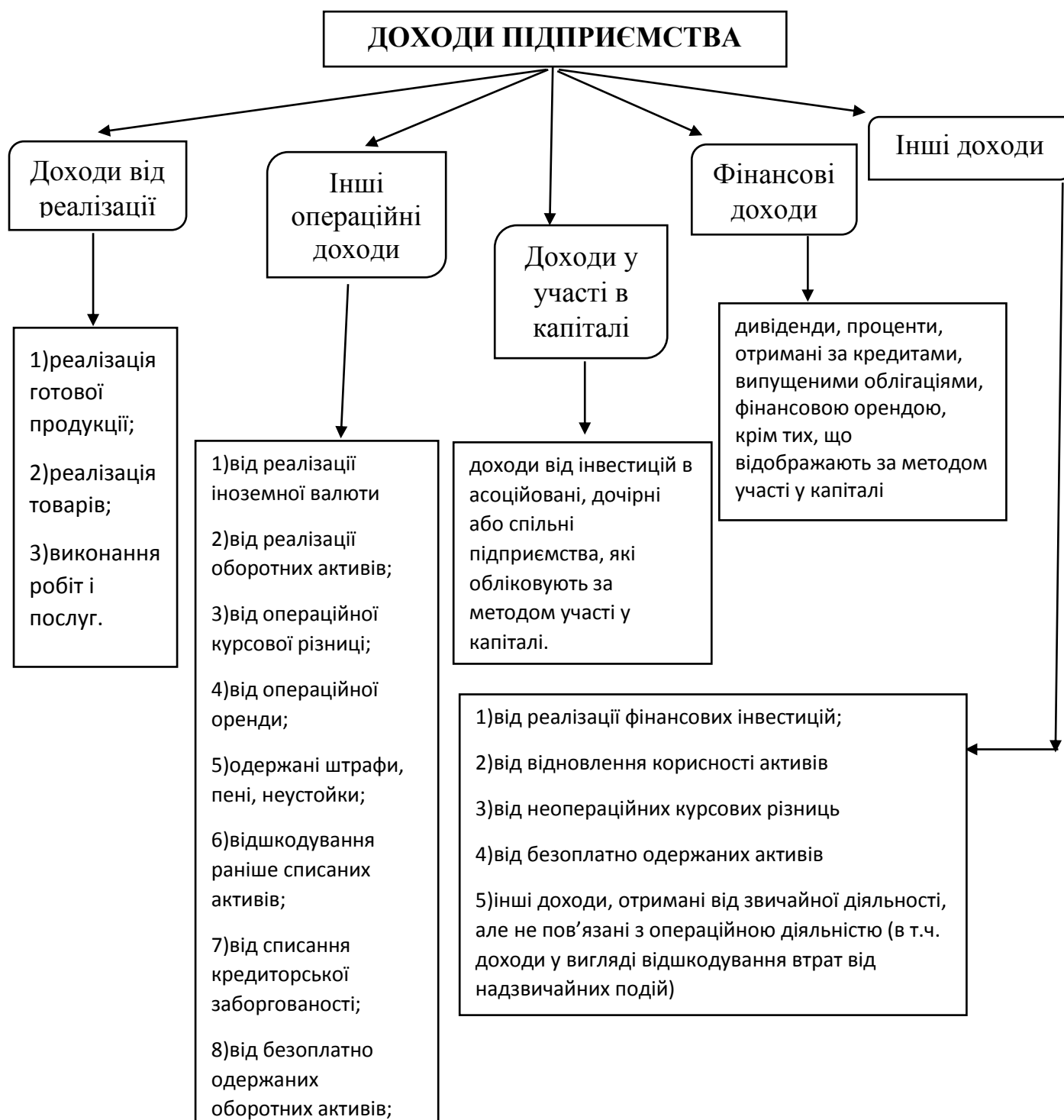
Д-т 20, 22, 23, 26, 28, 30 – К-т 71.9.

Підприємства, які є страховиками відповідно до Закону України «Про страхування», на цьому субрахунку узагальнюють інформацію про інші доходи від страхової діяльності, зокрема комісійні винагороди за

перестраховання, частки від страхових сум та страхових відшкодувань, належні до сплати перестраховиками, повернуті суми із централізованих страхових резервних фондів, повернуті суми страхових резервів, інших, ніж резерв незароблених премій.

Первинними документами при накопиченні інформації про інші операційні доходи є довідки та розрахунки бухгалтерії. Віднесення доходів від операційної діяльності на фінансові результати оформляють розрахунком бухгалтерії [9].

Таблиця 2.2. Класифікація доходів

3. Облік витрат і доходів операційної діяльності в умовах автоматизованої обробки інформації.

Одне з головних місць в управлінні підприємством займає сучасний бухгалтер. Він не тільки відповідає за ведення бухгалтерських рахунків, але й здійснює велику роботу з планування, аналізу, оцінки і огляду господарської діяльності підприємства і розробці управлінських рішень.

В основу комп'ютерних форм обліку покладено головний елемент методу обліку і економічного аналізу – *документація*.

Початкова інформація з первинних документів заноситься в пам'ять комп'ютера і за допомогою комп'ютерних програм здійснюється її групування та узагальнення.

Технологічний процес обробки даних при комп'ютерній формі обліку можна поділити на три етапи.

Першим і головним етапом є збирання і реєстрація первинних даних для обробки на комп'ютері, що включає в себе:

- ✓ складання (виписування) первинних документів з використанням автономних робочих місць економіста на основі персонального комп'ютера з одночасним відображенням аналогів документів на машинному носії;
- ✓ оформлення їх відповідними підписами, передавання первинних документів по мережах зв'язку або на машинних носіях відповідним дільницям економічного аналізу.

На другому етапі проводиться формування масивів облікових даних на електронних носіях:

- ✓ прийом первинної економічної інформації (документів) та їх аналогів на машинних носіях;
- ✓ перевірка повноти і правомірності заповнення показників та даних;
- ✓ автоматизований контроль;
- ✓ коригування;
- ✓ сортування;
- ✓ групування і нагромадження даних первинних документів у машинних аналогах реєстрів;
- ✓ формування довідників аналітичних об'єктів.

Третій і фінальним етапом процесу є:

- ✓ отримання результатів за звітний період за запитом користувача або у вигляді аналітичних таблиць, діаграм, довідок;
- ✓ формулювання висновків та розробка рекомендації на основі отриманих даних.

Комп'ютерна система бухгалтерського обліку характеризується повною автоматизацією обробки і систематизації облікової інформації. При цьому будь - які дані можуть відображатися в обліку відразу після їх введення в інформаційну базу даних [1].

Систематизація і узагальнення облікових і аналітичних даних, що існують в інформаційній базі, здійснюється автоматично і відображається у результатних даних для обліку, аналізу і аудиту.

Комп'ютерні системи бухгалтерського обліку пройшли великий шлях у своєму становленні та розвитку. Вони змінювалися паралельно із змінами багатьох інформаційних технологій, програмних і технічних засобів обробки інформації, методів і засобів розробки, концепцій побудови інформаційної системи [12]. В умовах автоматизованої обробки інформації бухгалтерський облік і бухгалтерська інформація використовуються набагато ширше, ніж при ручній обробці даних.

Для здійснення функціонування об'єкта управління в автоматизованій системі управління формується інформаційне забезпечення, яке складається із позамашинних і машинних елементів. Структуру інформаційного забезпечення системи автоматизації обліку відображено на рисунку 2.1.

Рис.2.1. Структура інформаційного забезпечення системи автоматизації обліку.

Сьогодні на ринку України представлено біля десятка універсальних бухгалтерських програм, найбільш відомі з них:

- ✓ «Бест»
- ✓ «Парус»
- ✓ «1С: Бухгалтерія»
- ✓ «Галактика», та інші.

У сьогоднішніх умовах дуже поширеним є самостійна організація робочого місця бухгалтера. Переважно спеціалісти самостійно автоматизують і програмують найбільш типові і важливі операції облікового і аналітичного процесу, застосовуючи для цього можливості сучасних інтегрованих пакетів прикладних програм, електронних табличних процесорів, систем управління базами даних.

Microsoft Excel – один з найбільш поширених додатків Microsoft Office, який використовується в роботі спеціалістами різного профілю (економістами, фінансистами, бухгалтерами, статистиками, інженерами), оскільки є потужним програмним засобом для роботи з таблицями даних, які дозволяють впорядковувати, аналізувати та графічно представляти різноманітні види даних.

До Microsoft Excel включений розвинутий математичний апарат, спеціалізовані інформаційні технології статистичного аналізу. Microsoft Exce широко використовуються на досліджуваному підприємстві для автоматизації бухгалтерського обліку. Документи розрахункового характеру можуть переводитись в електронну форму, зберігатися як шаблони для багаторазового використання.

Microsoft Excel підтримує електронний документообіг, забезпечуючи створення, списання, пошук та зберігання документів складної структури, взаємозв'язок комплексів розрахункових документів [11].

Для цілей автоматизації обліково-аналітичних робіт в управлінні витратами та доходами використовується як зовнішня, так і внутрішня інформація.

Зовнішня інформація включає дані про стан ринку і конкурентів, прогнози цін, податкової політики, політичної ситуації в країні. Внутрішня інформація про витрати та доходи – це дані, які виникли переважно у системі обліку та відображають різні тимчасові інтервали і стан об'єкта управління. У комп'ютерних програмах, як правило, облік витрат та доходів реалізований у складі компонентів, що автоматизують реалізацію та збут.

Доцільним, на нашу думку, формувати форми звітності, які б забезпечували надання оперативної та релевантної інформації, а також планування та контролю доходів, витрат і результатів діяльності н підприємствах. Звіт про результати діяльності доцільно складати за кожним її видом.

4. Аналіз доходів і витрат операційної діяльності.

Для підсумування результатів аудиту витрат та доходів операційної діяльності має значення аналіз їх структури та динаміки за кілька років. Аналіз витрат від операційної діяльності є особливо мобільним, передбачає постійний моніторинг кон'юнктури внутрішнього і зовнішнього середовища, врахування специфіки діяльності підприємства, напрацювання виваженої стратегії та гнучкої тактики виробничої, маркетингової, постачальницько-збутової та інших видів діяльності.

Об'єктами аналізу операційних витрат підприємства є такі показники:

- ✓ виробнича собівартість виготовленої продукції, наданих послуг і виконаних робіт в цілому та за статтями витрат підприємства та його структурних підрозділів;
- ✓ собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) та інших активів;
- ✓ адміністративні витрати;
- ✓ витрати на збут;
- ✓ витрати від іншої операційної діяльності;
- ✓ витрати на 1 грн./чистого доходу;
- ✓ операційні витрати за елементами витрат;
- ✓ окремі елементи та статті витрат;
- ✓ співвідношення: ВИТРАТИ – ЧИТИЙ ДОХІД - ПРИБУТОК

Аналіз витрат від операційної діяльності передбачає постійний моніторинг кон'юнктури внутрішнього і зовнішнього середовища, врахування специфіки діяльності підприємства, напрацювання виваженої стратегії та гнучкої тактики виробничої, маркетингової, постачальницько-

збутової та інших видів діяльності. За наслідками його проведення доцільно отримати нову інформацію, яка надасть впевненості в обґрунтованості аудиторського висновку.

Аналіз витрат від операційної діяльності на підставі Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) дає змогу простежити тенденції зміни отриманих фінансових результатів за кілька років та оцінити вплив зазначених витрат на результуючий показник [2]. Відобразимо аналіз виконання фінансового плану ПАТ «Укртелеком» у табл.2.4.

Таблиця 2.4. Аналіз виконання фінансового плану

Показники	План	Факт	Відхилення	% виконання плану
Дохід від реалізації продукції	242560	252630	-10070	104,2
Податок на додану вартість	125	129	-4	103,2
Чистий дохід від реалізації	24585	24985	-400	101,6
Інший операційний дохід	19520	18950	570	97,08
Усього доходів	78955	89565	-9200	113,4
Собівартість реалізованої продукції	89363	98563	-292	110,3
Адміністративні витрати, усього, у т.ч.:	4562	4854	-625	106,4
Витрати на збут	7895	8520	-945	107,9
Інші операційні витрати	49950	46895	3555	93,9
Фінансові витрати	562	865	-305	154
Інші витрати	80		-80	110,3
Податок на прибуток від звичайної діяльності	90	170	-80	188,9
Усього витрати	45962	48633	-2673	105,8
Валовий прибуток(збиток)	7850	8562	712	109
Фінансовий результат від операційної діяльності	456	485	29	106,4
Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування	146	256	110	111,8
Чистий прибуток	110	123	13	175,3
Відрахування частини чистого прибутку до державного бюджету	14,6	14,6	-	100

Залишок нерозподіленого прибутку на початок звітнього періоду	96,2	97,5	1,3	104,4
---	------	------	-----	-------

Як показують результати таблиці 2.4. планові показники у більшості випадків для сум доходів були виконані або перевиконані, що є позитивним

Будь-яка аудиторська перевірка операційної діяльності підприємства закінчується заключним висновком. Аудитор повинен скласти висновок про те, чи відповідає інформація, відображена у фінансовій звітності щодо витрат і доходів від операційної діяльності, в усіх суттєвих аспектах нормативним документам, які регламентують порядок обліку, підготовки і подання фінансових звітів та фактичній діяльності підприємства.

Сьогодні у світовій практиці потреба в аудиторській послугах досить велика. Аудит знайшов широке застосування на урядовому рівні, у фінансових інститутах та в підприємницькому середовищі. Однак аналіз літературних джерел і практика аудиту показали, що в його основі відсутні функція аналізу й оцінки ефективності виробничо-господарської (саме виробничо-господарської) діяльності підрозділів і підприємства в цілому.

Крім того, не розроблено організаційно-економічний механізм, дія якого спрямована на зростання ефективності виробництва, пошук способів і засобів зниження усіх без винятку виробничих і комерційних витрат, раціональне використання ресурсів підприємства.

ВИСНОВКИ

Важливим напрямком аудиту витрат є вивчення по елементного складу і структури витрат у динаміці за ряд років, що дає змогу аудиторам намітити головні напрями пошуку резервів зниження собівартості продукції.

Витрати операційної діяльності – це витрати пов'язані з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг) що є головною метою створення підприємства і забезпечує основну частину його доходів.

Основними критеріями, якими необхідно керуватись при відображенні витрат у бухгалтерському обліку і визнанні їх витратами певного періоду, є:

- ✓ витрати відображаються в обліку одночасно із зменшенням активів або збільшенням зобов'язань;
- ✓ витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для одержання якого вони здійснені.

Витрати та доходи, безпосередньо пов'язані з виробничим (технологічним) процесом виготовлення продукції (виконання робіт чи надання послуг), називають основними (відносяться до конкретних об'єктів витрат на підставі первинних документів). Інші витрати операційної діяльності пов'язані з організацією, обслуговуванням виробництва і управлінням ним. В бухгалтерському обліку доходи класифікують, аналогічно витратам, за видами діяльності.

Ефективним і доцільним методом перевірки правильності і документальної обґрунтованості списання витрат на виробництво за елементами і калькуляційними статтями є зустрічна перевірка і звірка даних первинних документів (лімітних карт, карт розкрою, вимог, забірних відомостей – з сировини і матеріалів) з даними аналітичного і синтетичного обліку (машинограмами, відомостями розподілу затрат сировини і матеріалів, заробітної плати, журналами 5 і 5-А, відомостями журнальної форми обліку, відомостями оцінки остаточного браку і розрахунку втрат від браку, даними оцінки залишків та недостач незавершеного виробництва) і звітними матеріалами (виробничими звітами цехів, періодичними звітами із собівартості).

Одночасно перевіряється правильність оцінки матеріалів шляхом співставлення оцінки списаних матеріалів з обліковою їх оцінкою; правильність розрахованих відхилень від купівельних цін, оцінки незавершеного виробництва і обліку зворотних відходів.

За рахунок цих факторів на окремих підприємствах має місце необґрунтоване регулювання собівартості продукції, що випускається.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Абдашев С. Виправляємо помилки в складі виробничої собівартості / С. Абдашев // Дебет-Кредит. – 2015. – № 4. – С. 5–8.
2. Білоусько В. С. Теорія бухгалтерського обліку : [навч. посібник] / [В. С. Білоусько, М. І. Беленкова] ; за ред, В. С. Білоуська. – [видання 4-те]. – Х.: Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2017. – 423 с.
3. Борисейко Ю. В. Перевірка доходів підприємства: особливості організації аудиту / Ю. В. Борисейко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/vznu/eco/2012_1/092-096.pdf.
4. Грицак І. І. Управлінський облік за центрами відповідальності: доцільність та основні вимоги організації [Електронний ресурс] / І. І. Грицак // Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/13135/1/176_Gricak_423-426_69.pdf
5. Загородній А. Г. Бухгалтерський облік : основи теорії та практики : [навчальний посібник] / А. Г. Загородній, Г. О. Партин. – К. : Знання.2016. – 377 с.
6. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» №996 – XIV від 16.07.1999р., зі змінами і доповненням [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
7. Міжнародні стандарти фінансової звітності (International Financial Reporting Standards) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=240945.

8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290, і змінами і доповненнями, внесеними наказами Міністерства фінансів України, у тому числі наказом від 09.12.2011 р. №1591 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.
9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.
10. Романенко О. В. Доходи і витрати операційної діяльності: економічна сутність, склад та інструментарій обліку / О. В. Романенко // Формування ринкової економіки : Збірник наукових праць. – 2011. – №25.
11. Макаренко А. П. Методика аудиту виробничих витрат / А. П. Макаренко, А. В. Кас'яненко // Держава та регіони. – Серія : Економіка та підприємництво. – 2016. – № 1. – С. 138–142.
12. Наконечний О. В. Аудит доходів та фінансових результатів / О. В. Наконечний // Вісник аудитора. – 2017. – № 4 – С. 17–21.
13. Організація бухгалтерського обліку : [навч. посіб.] / За ред. В. С. Леня. К. : ЦНЛ, 2006. – 696 с.
14. Організація бухгалтерського обліку: [навч. посіб.] / Ю. Д. Чацкіс [та ін.]. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 564 с.
15. Шеремет. – Режим доступу: <http://www.bk.factor.ua/download/ ukr/41-53.pdf>.

ПЕРЕВІРКА ТЕКСТУ НА УНІКАЛЬНІСТЬ

Advego Plagiatus 12.0.91 *
 Файл Правка Вид Проверка уникальности Справка

Адрес: Кодировка: WINDOWS-1251

«Облік і аналіз операційних доходів і витрат підприємства»
 ВСТУП
 Актуальність теми. Характерною особливістю сучасного розвитку економіки України є глобальні економічні перетворення в сфері виробництва на основі ринкових відносин. Ринкові відносини вимагають перегляду системи бухгалтерського обліку і аудиту, одним з **центрального елементів** яких є облік та аудит доходів, витрат і фінансових результатів. Сучасні умови господарювання вимагають вирішення цілого ряду нерозв'язаних облікових питань. Зокрема, це є **теоретичні та методологічні аспекти** обліку та аудиту доходів, витрат і фінансових результатів.

Ринкова система господарювання, яка формується в Україні, обумовлює **підходи до визначення місця і ролі підприємства в розвитку суспільно-нові організаційно-правові форми господарювання, змінюється система працівниками** [3].

Дослідженню проблеми фінансового обліку доходів і витрат присвячено формування бухгалтерського фінансового результату багато уваги і Про актуальність проблематики обліку доходів і витрат свідчить **вагомий внесок у розвиток тематики доходів і витрат в бухгалтерській Ф.Марчі, Д.Червоні, Ф.Беста, А.Гльбо, Е.Леоте, І.Шера, Г.Смона, Е.Я.В.Соколова. Значний внесок у дослідження проблематики обліку до А.М.Герасимович, Г.Г.Крейцев, М.В.Кужельний, В.Г.Лівник, Л.П.Нім**

Мета та завдання дослідження. Метою дослідження є узагальнення теоретичних положень, розробка та обґрунтування рекомендацій щодо удосконалення методики обліку та аудиту витрат і доходів від операційної діяльності.

Для досягнення поставленої мети визначено наступні завдання:

- обґрунтувати сучасну науково-теоретичну концепцію доходів і витрат операційної діяльності;
- дослідити ступінь взаємозв'язку синтетичного й аналітичного обліку доходів і витрат;
- узагальнити теоретичні підходи до визначення сутності поняття «витрати» і «доходи» як економічних категорій, особливостей їх ідентифікації як об'єктів бухгалтерського обліку;

Проверка документа
 Информация:
 Уникальность текста 82%
 Высокая уникальность текста

Регистрация Вход
 Новости Адвего
 2 тур голосования конкурса "Триллер Адвего" открыт!
 Сертификация Адвего для исполнителей / Возможность получить статус Гуру
 Черная Пятница в Адвего - скидки на PRO-аккаунты для заказчиков и исполнителей!
 еще
 Контент на заказ
 Круглосуточная служба поддержки

Редактор текста "Чистый" документ
 Журнал